

TEEMA 1 MEIDÄN RYHMÄMME 8.LK

LUOKAN TUNNEILMAPIIRI

TUNNILLA TARVITSET

- ❑ Kaksi samanlaista läpinäkyvää purkkia/lasia
 - Merkitse toiseen nuoli ylöspäin, toiseen nuoli alaspäin (paperimyytyt voi laittaa myös kasoihin, jos purkkeja ei ole).
- ❑ Paperilappuja ja kyniä (kahteen eri tehtävään)
- ❑ Tarjotin tai muu laakea astia
- ❑ Taustamusiikkia

MIKÄ ON TUNNEILMAPIIRI?

- Yhteiseen tunnelmailmapiiriin jokainen meistä vaikuttaa sen kautta, mitä ja miten puhumme, mihin kiinnitämme huomiomme ja millaisia ajatuksia sisällämme kasvatamme.
- Tunneilmapiiriin vaikuttavat aina kaikki ne ihmiset, jotka ovat paikalla. Vaikutamme toisiimme ja ilmapiiriin välillämme sekä sanattomasti että sanallisesti.

ILMAPIIRIPUNTARI (30 MIN)

1. Mieti sitä hetkeä, kun tänään tulit kouluun/luokkaan. Palauta mieleesi ensimmäisenä sanomasi lause tai ajattelemasi ajatus siinä tilanteessa. Mukaan ei lasketa tervehdyksiä. Ei haittaa, vaikket sanatarkasti muistaisikaan lausetta. Lauseena voisi olla esimerkiksi: "Ei hitsi, taas matikkaa!" "Vitsit toi on ärsyttävä!" tai "Jes, tänään on uunimakkaraa ruokana!"
2. HUOM! Lapuissa Ei saa mainita ketään nimeltä.
3. Kirjoita lause paperilapulle. Lisää perään isoin kirjaimin äänensävy tai tunnetila, jolla olet kirjoittamasi lauseen sanonut tai ajatellut.
4. Rytistä paperi ja tuo se yhteiselle tarjottimelle.

PAPERIMYTTYJEN LUKEMINEN

1. Jokainen nostaa vuorollaan tarjottimelta paperimytyn ja lukee sen ääneen suurin piirtein sillä äänensävyllä tai tunteella, joka paperiin on kirjoitettu. Muut kuuntelevat lauseen ja päättävät, onko lause ilmapiiriä ylös kohottava vai alas vievä. Mieliä näytetään **peukulla**.
2. Paperin lukija rutistaa lapun uudelleen ja laittaa sen jompaankumpaan lasiin/purkkiin (laseissa nuolet ylös ja alas) sen mukaan, millaiseksi muut sen arvioivat.
3. Lopuksi tarkastellaan, kumpaan lasiin on tullut enemmän lappuja. Onko tulos enemmän ylös kohottava vai alas painava vai neutraali?

KESKUSTELUUN

- Miten omaa vaikutusta tunneilmapiiriin voisi muistaa huomioida?
- Miten saman asian voisi sanoa toisin? Kokeilkaa sanoa joitain lauseita erilaisella äänensävyllä ja pohtikaa, mikä vaikutus sillä olisi ilmapiiriin – vaihtuisiko lasi, jossa lause oli?
- Miten voi suhtautua toisen sanomaan ikävään lauseeseen? Millainen vaikutus voisi olla esimerkiksi **”Ihan sama, en anna tuon vaikuttaa.”** –lauseen ajattelulla.

HARJOITUS: SEURAA MUITA (10 MIN)

Lähdetään liikkumaan vapaasti tilassa oman tahtiin ja laitetaan taustalle musiikkia soimaan. Seuraavaksi toteutetaan seuraavia ohjeita, kutakin n. 2-3 min:

1. Jos joku pysähtyy, kaikki pysähtyvät. **Liike jatkuu opettajan merkistä, kun kaikki ovat pysähtyneet.**
2. Jos joku koskettaa seinää, kaikki koskettavat.
3. Jos joku koskettaa jonkun hartiaa, kaikki koskettavat jonkun toisen hartiaa.
4. Jos joku menee alas kyykkyyyn, istumaan tai makaamaan, kaikki menevät.

HARJOITUS: KUINKA MONI LIIKKUU? (10 MIN)

- Lähdetään liikkumaan vapaasti tilassa oman tahtiin ja laitetaan taustalle musiikkia soimaan. Seuraavaksi toteutetaan seuraavia ohjeita, kutakin n. 2-3 min:
- Opettaja luettelee numeroita, jotka ilmoittavat, kuinka moni saa liikkua kerrallaan. Esim. "kolme liikkuu" tarkoittaa, että vain kolme saa liikkua kerrallaan ja muut ovat paikallaan. Jos joku kolmesta pysähtyy, niin jonkun muun ryhmästä on lähdettävä liikkeelle. (opevinkki: lukujen ei kannata olla kovin suuria)
- Opettaja voi antaa myös lisäohjeita, esim. "kaksi liikkuu, kolme pyörii paikoillaan ja yksi pomppii".
- **Voitte ryhmänä kehitellä toimintamalleja, joilla vaihdot ja viestiminen toimii parhaiten! ;)**

KESKUSTELUUN (5 MIN)

- Mitä harjoituksessa tapahtui ja miltä se tuntui?
- Huomasitko itse tekeväsi ratkaisuja vai odotitko passiivisesti, että joku toinen tekee jotain? Onko tämä tyypillinen tapa sinulle toimia ryhmässä?
- Miten harjoitukset liittyvät arkisiin vuorovaikutustilanteisiin ja ryhmätyötaitoihin?

MINÄ RYHMÄSSÄ

1. Mitkä **viisi sanaa** kuvaavat sinua parhaiten tässä ryhmässä?
2. Mitä **kahta taitoa** haluaisit kehittää itsessäsi?
3. Kirjaa valitsemasi sanat paperilapulle!

- Epävarma
- Rohkea
- Ärtynyt
- Toisia tukeva
- Välinpitämätön
- Syrjäytyvä
- Pelle
- Yhteisiä pelisääntöjä noudattava
- Aikataulun tuijottelija
- Tarkkaileva
- Empaattinen
- Toisia arvostava
- Kyllästynyt
- Vitkasteleva
- Päättäväinen
- Kärsimätön
- Sovinnollinen
- Innokas
- Torjuva
- Syrjäytetty
- Kyselevä
- Hymyilevä
- Sivusta seuraaja
- Itseensä luottava
- Toisia miellyttämään pyrkivä
- Tavoitteellinen
- Sovitteleva
- Ujo
- Inttäjä
- Kinasteleva
- Muiden yläpuolelle asettuva
- Arka
- Muita rohkaiseva
- Aikataulussa pysyjä
- Ystävällinen
- Yksityiskohtiin takertuva
- Harkitseva
- Maltillinen
- Varovainen
- Yhteistyön voimaan uskova
- Kannustava

TEHTÄVÄ (10min)

- Lähde kiertelemään luokassa. Yritä löytää luokasta joku toinen, jolla olisi joku samanlainen ominaisuus kuin sinulla. Kun olet löytänyt parin, perustelkaa toisillenne, miksi valitsitte juuri tämän ominaisuuden. Keksikää myös tilanne, jossa tämä ominaisuus saattaa näkyä omassa toiminnassa.
- Tämän jälkeen lähde taas kulkemaan luokassa ja yritä löytää pari, joka on valinnut jonkun saman ominaisuuden kuin sinä itse (eri ominaisuus kuin äsken). Toista edellinen harjoitus.
- Löydätkö vielä parin, jolla on joku sama kehittymisominaisuus kuin sinulla? Miksi valitsitte tämän ominaisuuden?

PARITEHTÄVÄ (5min)

Nyt etsi joku luotettava kaveri, jolta voit kysyä, minkälaisia positiivisia asioita hän näkee sinussa osana ryhmää. Vastauksen tulee olla rehellinen.

- Ovatko näkemyksenne samanlaiset?
- Miksi näkemykset saattavat olla erilaiset?
- Miltä tuntui kuulla positiivisia asioita itsestä?

YHTEINEN POHDINTA LUOKAN KANSSA (10 MIN)

- Löytyikö itsestä piirteitä, joita muut näkevät sinussa, mutta sinä itse et? Mikä tähän voisi olla syynä?
- Onko käyttäytymisemme aina samanlaista kaikissa ryhmissä? Mikä tähän voisi vaikuttaa?
- Minkälaisia ominaisuuksia teidän luokkanne arvostaa? Mitkä ominaisuudet auttavat ryhmää toimimaan yhdessä?

LÄHTEET

- Jääskinen A-M. & Pelliccioni S. 2017. Mitä sä rageet? Lapsen ja nuoren tunnetaitojen tukeminen (s.231)
- Sainio, M., Novák, J., Kaukiainen, A., Willför-Nyman, U., Annevirta, T., Pöyhönen, V., & Salmivalli, C. (2018). Opettajan opas yläkoululle. Turun yliopiston psykologian laitoksen tutkimuksesta käytäntöön -julkaisusarja, 4.